

Asia: VN/27386/2023-VNK-31

Luonnos valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Tarkentavat kysymykset

Millaista sidosryhmäyhteistyötä tulisi tehdä toimeenpanon aikana (yhteistyötahot, yhteistyön muoto ja fokus)?

Suomen Pakolaisapu näkee, että rasismia kokevat ja maahanmuuttaneet on aktiivisesti osallistettava toimeenpano-ohjelmassa toimiin ja niiden suunnitteluun. Tällä hetkellä toiminnassa olevat kuulemisjärjestelmät, kuten Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO ja kansallisen dialogin malli ovat hyödyllisiä, mutta toimeenpanoon on osallistettava aikaisempaa enemmän toimijoita, joita rasismi koskettaa ja joilla on ilmiöstä ensikäden tietoa. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan syvempää yhteistyötä maahanmuuttaneiden yhdistysten, monipuolisten kansalaisjärjestöjen sekä eri taustaisten yksilöiden kanssa.

Käytännön esimerkkinä osallistamisesta voidaan nostaa esille kansalaisjärjestöjen mukaan ottaminen toimeenpanoa valmisteleviin ja seuraaviin ryhmiin. Tämän lisäksi järjestöjen konsultaatio toimenpideohjelman edetessä on tärkeää. Toimenpideohjelmassa mainitaan vuosittaisen pyöreän pöydän keskustelujen järjestäminen ja vaihtuvan teeman valitseminen. Suosittelemme toteuttamaan teeman valitsemisessa hyvin suunniteltua ja tarvittavalla aikaraamilla toteutettua konsultaatiota kansalaisjärjestöiltä, jotta teema valikoituu ajankohtaisten ja olennaisten aiheiden mukaiseksi.

Miten ja missä toimenpiteissä risteävän ja moniperusteisen syrjinnän torjuminen tulisi erityisesti huomioida?

Moniperusteisen syrjinnän torjumiseksi on tärkeää konsultoida ja osallistaa kolmannen sektorin toimijoita toimenpideohjelman toteutuksen ja suunnittelun kaikissa vaiheissa. Järjestökentällä kerrytetty kokemus, asiantuntijuus ja verkostot ovat olennaisia toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Moniperusteista syrjintää voidaan ehkäistä tehokkaasti kouluttamalla systemaattisesti julkishallinnon henkilöstöä yhdenvertaisuusteemoista intersektionaaliseen ja antirasistiseen tietotaitoon nojaten. Esimerkiksi tutkija Tuuli Kurki Helsingin Yliopistosta on tuonut esille tutkimuksessaan sen, että kasvatusalan ammattilaisia on tuettava rasistisen kiusaamisen tunnistamisen lisäksi myös oman antirasistisen osaamisensa lisäämisessä, sillä rasismi ja syrjivät käytännöt eivät ole vain opiskelijoiden välisiä, vaan näkyvät koulujärjestelmässä myös opetushenkilökunnan asenteissa ja käytännöissä. Esimerkiksi on havaittu ristiriita ulkomaalaistaustaisten oppilaiden todellisen osaamistason ja arvosanojen välillä. Rakenteellinen rasismin on todettu näkyvän myös esimerkiksi arviointikäytännöissä.

Samaan tapaan moniperusteista ja rasistista syrjintää vähennetään yhteiskunnassa edellyttämällä antirasismikoulutusta esimerkiksi sosiaali- ja terveysalalla, poliisivoimissa ja muilla julkishallinnon aloilla. Yhdenvertainen kohtelu julkisissa palveluissa vahvistaa vähemmistöryhmiin kuuluvien luottamusta suomalaiseen palvelujärjestelmään ja yhteiskuntaan laajemmin. Luottamus ja osallisuuden kokemus ovat perusedellytyksiä toimivalle yhteiskunnalle ja yhteiskuntarauhalle.

Yhteistyökumppaneiksi julkisen sektorin ja palveluntarjoajien antirasistisen kouluttautumisen suunnitteluun tulisi osallistaa sellaisia akateemisia tahoja ja kansalaisjärjestöjä, joilla on erityisosaamista antirasismista ja yhdenvertaisuusteemoista.

Mitä sellaisia toimenpiteitä toimenpideohjelmasta puuttuu, joita valtioneuvoston yhdenvertaisuustiedonannon puitteissa pitäisi mielestäsi edistää?

Toimenpideohjelmassa mainitaan YK:n vuodelta 2001 oleva tärkeä suositus rasismin vastaisiin kansallisiin toimenpideohjelmiin. Huomionarvoista on kuitenkin myös se, että Euroopan komissio on tehnyt suosituksen jäsenmaille antirasistisesta toimenpidesuunnittelusta ja laatinut oman antirasistisen toimintasuunnitelmansa vuosille 2020–2025, jossa rasismia torjutaan läpileikkaavasti kaikilla yhteiskunnan tasoilla. Toimintasuunnitelma sisältää lähes 80 toimenpidettä, joilla pyritään vaikuttamaan rasismin eri tasoihin yksilötasolla ilmenevästä rasismista aina rakenteelliseen rasismiin, esimerkiksi työelämässä, koulutuksessa ja sosiaali- ja terveyspalveluissa. Suosittelemme hyödyntämään ja ottamaan huomioon Euroopan unionin ohjeistuksia ja suosituksia rakentaessanne Suomelle omaa toimenpidesuunnitelmaa rasismin vastaiseen työhön ja toteuttamiseen.

Pakolaisapu suosittelee tarkastelemaan väestösuhteiden edistämistä kokonaisvaltaisemmin. Hyviä väestösuhteita ei edistetä pelkästään tukemalla etnisiä vähemmistöryhmiä rasismin käsittelyssä, vaan myös lisäämällä valtaväestöön kuuluvien, erityisesti viranomaisten ja palveluntarjoajien, tietoa ja osaamista antirasismista sekä vähentämällä ja puuttumalla valtaväestön rasistisiin asenteisiin, puheisiin ja toimintatapoihin. Antirasistinen toimintamalli on pyrittävä juurruttamaan myös osaksi poliittisten päättäjien ja median toimintamallia, sillä tämän ohjelman toimenpiteiden vaikutus jää vähäiseksi, mikäli rasismi ja viharikokset normalisoituvat valtaväestön keskuudessa.

Väestösuhteiden edistämistä tulee tehdä laaja-alaisesti, sillä kaikki poliittinen päätöksenteko koskettaa eri väestöryhmiä. Esimerkiksi yhdenvertainen ja segregatiota vähentävä

kaupunkisuunnittelu ja asuntopolitiikka ovat keskeisiä tekijöitä väestösuhdetyössä. Tässä yhteydessä asuin-, harrastus- ja kouluolosuhteet ovat merkittävä kehittämisen osa-alue, johon nykyisen hallituspolitiikan toimet, kuten resursseista ja rahoituksesta leikkaaminen, vaikuttavat negatiivista segregatiokehitystä kiihdyttävästi.

Jotta toimenpideohjelmassa mainittuihin tavoitteisiin päästään, suositamme antirasistisen näkökulman selkeämpää kirjaamista toimenpideohjelmaan. Antirasismia ei ole vain rasismiin puuttuminen ja siihen reagoiminen, vaan pitkäaikaisen muutoksen luominen puuttamalla rasismiin juurisyihin. Antirasistisen toiminnan keskiössä on tiedon lisääminen, oman roolin tunnistaminen rasisessa yhteiskuntajärjestelmässä sekä aktiivinen eriarvoisuuden vähentäminen. Näitä kaikkia vaaditaan yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla, jotta rasismia voidaan vähentää ja väestösuhteita parantaa.

Myös rasismi ja syrjintä tulee käsittää laaja-alaisesti. Toimenpideohjelmassa keskitytään työelämässä tapahtuvaan syrjintään ja vähemmistöryhmien työllistymisen haasteisiin. Työelämässä tapahtuva syrjintä ja rasismi ei ainoastaan heikennä maahanmuuttaneiden ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvien työllistymistä, vaan se näkyy myös työperäisenä hyväksikäyttönä segregoituneilla työmarkkinoilla. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että ne edistävät maahanmuuttaneiden ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden työllistymistä, mutta myös takaavat yhdenvertaisen ja syrjimättömän kohtelun työelämässä. Työperäiseen hyväksikäyttöön on puututtava tehokkaammin ja prekaarien työsuhteiden - ja työolojen syntymistä on rajoitettava tehokkaammin. Työperäistä hyväksikäyttöä on valvottava tarkemmin ja varmistettava, että maahanmuuttaneet työntekijät ovat tietoisia oikeuksistaan suomalaisessa työelämässä ja pääsevät käsiksi omakieliseen tietoon.

Miten toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Seurannan ja arvioinnin pohjalle tulisi luoda selkeät tavoiteluvut, indikaattorit ja budjetoidut toimenpiteet, jotka heijastelevat rasismiin vastaisen toimenpideohjelman spesifejä tavoitteita. Tulee siis eritellä selkeästi se, kuinka rasismia pyritään vähentämään eri yhteiskunnan osa-alueilla, ja mikä on tavoitetaso, johon toimilla pyritään sekä miten näiden tavoitteiden toteutumista seurataan.

Toimenpideohjelmassa mainitaan toteutumisen ja vaikutuksien seurantaan perustettu valtioneuvoston poikkihallinnollinen työryhmä. Seuranta toteutetaan myös väliraportoinnin kautta, joka toimii osana hallituksen puoliväliriihiä. Suomen Pakolaisavun näkemyksen mukaan on tärkeää vahvistaa toimenpideohjelmassa mainittua sidosryhmien osallistamista seurannan välineenä, jotta luodut indikaattorit, kerätty tieto ja sen myötä data on mahdollisimman kattavaa ja kuvastaa tutkittavia seurauksia sekä vaikutuksia todenmukaisella tavalla.

Seurannalle olennaista on kerätä monipuolisesti tietoa ja tukea riittäväillä sekä pitkäkestoisilla resursseilla hyödyntämällä niitä olemassa olevia ja uusia tahoja, jotka keräävät dataa sekä toteuttavat tutkimustyötä rasismista Suomessa. Nämä tahot eri akatemoista ja tutkimuslaitoksista,

kuten Helsingin ja Tampereen yliopistoista sekä THL:n rasismia koskevista hankkeista, on hyvä ottaa huomioon käytäntöjen ja prosessien parhaimpina osajina rasismien teemojen tutkimuksen alalla.

Kansalaisjärjestöjä on hyödyllistä osallistaa osaksi arviointikausia sekä antamaan kehitysehdotuksia kerätyn tiedon pohjalta ja osoittamaan omia havaintojaan työnsä kautta ilmenevistä erityispiirteistä ja tilanteista. Tässä yhteydessä toimenpideohjelmassa mainittu uusien avauksien luominen ja mahdollisesti tutkimustahojen ja kansalaisjärjestöjen yhteistyön lujittaminen uusien osoitettujen resurssien kautta sisältäisi paljon uusia mahdollisuuksia työn tavoitteiden saavuttamiseksi.

Muut kommentit

Toimenpideohjelman kärkenä mainitaan aktiiviset ja konkreettiset toimet rasismien torjumiseksi. Suomen Pakolaisapu suosittelee käyttämään rasismien vastaisessa työssä antirasismien termiä, jota tällä hetkellä toimenpideohjelmassa ei ilmene. Antirasismi ja antirasistinen työote pyrkivät pitkäaikaiseen ja juurruttavaan muutokseen, jonka myötä rasismiin ei vain reagoida, vaan sitä ennaltaehkäistään pureutumalla rasismien syntyyn ja juurisyihin, minkä myötä sitä toistetaan.

Toimenpideohjelman toteutumisten ja vaikutusten seurannan lisäksi olisi tärkeää lisätä resursseja rasismien tehtävässä työssä laajemmin, erityisesti rasismiin liittyvien viharikosten tunnistamiseen, tutkimiseen ja tilastoimiseen tehokkaammin. Euroopan rasisminvastainen komissio (ECRI) on suosittanut Suomelle kattavan tiedonkeruujärjestelmän luomista koskien rasismia ja viharikoksia.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Pakolaisavun lausunto valtioneuvoston rasismien torjumisen ja yhdenvertaisuuden edistämisen toimenpideohjelmasta (VN/27386/2023-VNK-31)

Suomen Pakolaisapu ry (Pakolaisapu) kiittää mahdollisuudesta lausua kirjallisesti valtioneuvoston rasismien torjumisen ja yhdenvertaisuuden edistämisen toimenpideohjelmasta ja lausuu seuraavaa:

Valtioneuvoston kanslian toimenpideohjelma yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa perustuu pääministeri Petteri Orpon hallituksen tiedonannolle eduskunnalle 31.8.2023. Toimenpideohjelma käsittelee syrjimättömyyttä ja yhdenvertaisuutta ja esittelee toimenpide-ehdotuksia näiden kehittämiseksi.

Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismien torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi esittää useita hyviä avauksia tavoitteidensa edistämiseksi. Jotta mainittuihin tavoitteisiin päästään, suositamme antirasistisen näkökulman selkeämpää kirjaamista toimenpideohjelmaan. Antirasismia ei ole vain rasismiin puuttuminen ja siihen reagoiminen, vaan pitkäaikaisen muutoksen luominen puuttamalla rasismien juurisyihin. Antirasistisen toiminnan keskiössä on tiedon lisääminen, oman

roolin tunnistaminen rasistisessa yhteiskuntajärjestelmässä sekä aktiivinen eriarvoisuuden vähentäminen. Näitä kaikkia vaaditaan yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla, jotta rasismia voidaan vähentää ja väestösuhteita parantaa. Mallia tulisi ottaa Euroopan Komission julkaisemasta Antirasistisesta toimintasuunnitelmasta vuosille 2020-2025, jossa rasismia torjutaan koko yhteiskuntarakenteen läpileikkaavasti.

Toimenpideohjelmassa puhutaan erityisesti antisemitismistä sekä afrikkalaistaustaisten kokemasta rasismista. Lisäksi toimenpiteissä nostetaan esille saamelastoimijoiden tukeminen ja kuuleminen. Rasismien torjuntaan keskittyvässä toimenpideohjelmassa on kuitenkin syytä huomioida myös Yhdenvertaisuusvaltuutetun esille nostamaa tietoa siitä, että afrikkalaistaustaisten kokeman syrjinnän lisäksi Suomessa syrjintää kokevat eniten Lähi-idästä Suomeen muuttaneet henkilöt ja syrjintä on usein myös islamofobista. Myös romanit kokevat syrjintää Suomessa.

Lisäksi THL:n MoniSuomi ilmiöraportin mukaan maailmanpoliittinen tilanne heijastuu maahanmuuttaneiden ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvien osallisuuden ja rasismien kokemiseen, ja tämä tulee huomioida myös muiden kuin juutalaistaustaisten kohdalla. On myös huomioitava, että etnisten vähemmistöjen lisäksi yksilöt saattavat kuulua myös muihin vähemmistöihin, mikä voi altistaa moniperusteiselle syrjinnälle sekä valtaväestön että oman etnisen yhteisön taholta. Tästä syystä myös intersektionaalinen näkökulma olisi syytä kirjata toimenpideohjelmaan.

Huomionarvoista on myös se, että hyviä väestösuhteita ei voida edistää ainoastaan tukemalla etnisiä vähemmistöjä rasismien käsittelyssä sekä keräämällä tietoa rasismien kokemuksista, vaan rasismien torjuntaan vaaditaan ennen kaikkea valtaväestön osallistamista. Toimenpideohjelman avaukset keskittyvät rasismia kokevien ryhmien tukemiseen, tiedon tuottamiseen ja tiedon lisäämiseen siitä, miten rasismia koetaan ja miten siihen voidaan puuttua. Tiedon lisääminen yhdenvertaisuudesta ja rasismien tunnistamisesta sekä siihen puuttumisesta on tärkeä tavoite, mutta sitäkin tulisi toteuttaa intersektionaalisella ja antirasistisella otteella, jotta moniperustaisen syrjinnän juurisyihin voidaan puuttua kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla.

Lisäksi on huomioitava, että etnisiin vähemmistöihin kuuluvien syrjinnän ja osattomuuden kokemukset eivät perustu vain rasismien kokemuksille, vaan inklusion puutteelle. Valtion ja kunnallisten palveluiden kehittämisessä tulisi huomioida se, että ne ovat aidosti inklusiivisia erilaisista taustoista tuleville henkilöille ja ne on suunniteltu palvelemaan myös vähemmistöjen tarpeita. Palveluja tarjoavat ihmiset ja instituutiot tarvitsevat myös lisäkoulutusta sekä tukea osatakseen huomioida ihmisten moninaisuus palveluissaan ja viestinnässään. Se, että turvataan laadukkaat ja saavutettavat julkiset palvelut kaikille Suomessa, palvelee myös maahanmuuttaneita ja etnisiin vähemmistöön kuuluvia. Julkiseen sektoriin kohdistuvat säästötoimet heijastuvat myös vähemmistöjen hyvinvointiin.

Rakenteellista rasismia torjutaan tiedolla ja sitouttamisella

Toimenpideohjelmassa keskitytään erityisesti lisäämään tietoa ja osaamista kasvatusta- ja koulutusjärjestelmässä sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikassa. Kasvatusalan ammattilaisia on tuettava rasistisen kiusaamisen tunnistamisen lisäksi myös oman antirasistisen osaamisensa lisäämisessä. Tuuli Kurki Helsingin Yliopistosta on todennut tutkimustyössään, että rasismi ja syrjivät käytännöt eivät ole vain opiskelijoiden välisiä, vaan näkyvät koulujärjestelmässä myös opetushenkilökunnan asenteissa ja käytännöissä. Valtiontalouden tarkastusviraston julkaisu ”Maahanmuuttajaoppilaat ja perusopetuksen tuloksellisuus” osoittaa myös esimerkiksi ristiriidan ulkomaalaistaustaisten oppilaiden todellisen osaamistason ja arvosanojen välillä. Rakenteellinen rasismi näkyy siis myös esimerkiksi arviointikäytännöissä. THL:n MoniSuomi -ilmiöraportin mukaan antirasistista osaamista tulee lisätä myös muilla valtion ja kunnan palveluntarjoajilla, sillä syrjintää ja rasismia koetaan valtaväestössä useammin myös esimerkiksi sosiaali- ja terveysalalla. Lisäksi koulutusta tulisi suunnata myös poliisivoimille oman toimintansa sisäiseen kehittämiseen sekä siksi, että rasistisesti motivoituneita viharikoksia tunnistettaisiin, ehkäistäisiin ja tilastoitaisiin tehokkaammin.

Julkishallinnon palveluita käyttäviä vähemmistöryhmiä tulisi tiedottaa tehokkaammin omista oikeuksistaan ja sujuvoittaa raportointia kaltoinkohtelusta, sillä syrjintä ja viharikokset jäävät usein raportoimatta. Kaikissa palveluissa tulisi madaltaa kynnystä valittaa syrjivästä tai rasistisesta kohtelusta, ja poliisin olisi syytä rutiininomaisesti selvittää vihatkojen motiivia. Julkisen sektorin omiin sisäisiin ilmoittamiskanaviin tulee myös panostaa.

Julkishallinnon kouluttamisen osana myös valtionhallinnon sisäistä yhdenvertaisuus- ja antirasismiosaamista tulisi vahvistaa. Sisäinen kehittäminen heijastuu yhteiskuntaan päätöksenteossa, prosesseissa ja niiden tekotavoissa. Yhteiskunnallisen luottamuksen ja yhteenkuuluvuuden rakentamiseksi kaikkien tahojen tulee osallistua väestösuhteiden vahvistamiseen kehittämällä omaa organisaatiotaan ja yksilöllistä osaamistaan sellaiseksi, joka edistää rasismia vastaan työtä, yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä.

Aktiivinen vuoropuhelu kansalaisjärjestöjen ja vähemmistöihin kuuluvien ihmisten itsensä kanssa koko toimenpideprosessissa

Pakolaisapu näkee hyvänä aikeet luoda vuoropuhelua toimenpidesuunnitelman edetessä ja suosittelee kansalaisjärjestöjen sekä vähemmistöihin kuuluvien ihmisten osallistamista toimenpideohjelman suunnitteluun, toteuttamiseen ja seurantaan pitkäkestoisella tavalla. Toivomme tämän lausuntoprosessin antavan hyödyllisiä näkökulmia ja kokemuseräistä tietämystä siitä, kuinka tätä voitaisiin toteuttaa.

Julkisen keskustelun tila Suomessa on hälyttävä. Yhteiskuntarauhalle ja hyvälle väestösuhteille julkisen keskustelutilan kapeneminen ja kärjistymisen ovat merkittävä uhka. Rasismi ja vihapuhe uhkaavat normalisoitua politiikassa. Yhdenvertaisuusvaltuutetun vuosikertomuksen mukaan tämä ilmiö heijastuu laaja-alaisesti koko yhteiskuntaan ja erityisesti vähemmistöryhmien kokemuksiin,

joita heijastelevat huoli, pelko ja turvattomuus. On entistä tärkeämpää panostaa luottamuksellisten vuorovaikutussuhteiden rakentamiseen ja osallistaa sekä kuulla vähemmistöön kuuluvia ryhmiä.

Pakolaisapu näkee, että onnistuneen antirasistisen väestösuhdetyön toteuttamiseksi on olennaista koota yhteen todenmukainen kirjo yksilöitä ja tahoja, joita rasismiin vastainen työ koskettaa. Rasismia kokeneiden yksilöiden oma ääni tulisi saada kuuluviin prosessissa ilman välikäsiä, turvallinen ja luotettava toimintaympäristö huomioiden. Tämä sisältää niin valtaväestön osallistamisen kuin julkisen sektorin eri toimijoiden kokoamisen yhdessä järjestöjen ja kokijoiden kanssa yhteiseen dialogiin ja suunnittelutyöhön.

Kansalaisjärjestöjen kuten Pakolaisavun perinteinen rooli yksilöiden saavuttamisessa ja vuorovaikutusta mahdollistavien tilaisuuksien fasilitoimisessa on olennainen. Erilaisten järjestöjen verkostot, tietämys ja osaaminen maahanmuuttaneiden, ulkomaalaistaustaisten ja valtaväestön suhteista on merkittävää. Virallisten tahojen järjestämät kuulemistilaisuudet ja -järjestelmät kuten ETNO (Etnisten suhteiden neuvottelukunta), kansallisen dialogin malli ja erilaiset pyöreän pöydän keskustelut ovat erittäin tärkeä osa dialogien rakentamista sekä keskustelualustan ja tiedon tarjoamista. Niiden vähintään osittainen byrokraattinen rakenne on kuitenkin huomioitava siinä, kuinka esille tuodut äänet valikoituvat väistämättä tietyin kriteerein muodostaen riskiksi monenlaisten äänien ulkopuolelle jäämisen. Todellisen, faktaperäisen ja ajankohtaisen kuvan sekä tiedon keräämiseksi tulee luoda uudenlaisia rakenteita vanhojen vierelle. Keskusteluiden osapuolia on monipuolistettava laajemmaksi otokseksi yhteiskunnastamme sekä rasismia arkipäiväisessä elämässään läpileikkaavasti kokeneista.

Suosittellemme käytännön tasolla osallistamaan kansalaisjärjestöjä toimenpideohjelman sisäisiin prosesseihin, suunnitteluun sekä arviointiin. Järjestöjä tulisi osallistaa vuosittaisen pyöreän pöydän keskustelujen järjestämiseen ja vaihtuvan teeman valitsemiseen. Vaihtuvan teeman valitsemisessa olisi hyvä mahdollistaa riittävällä suunnittelulla ja tarvittavalla aikaraamilla toteutettua konsultaatiota kansalaisjärjestöiltä, jotta teema valikoituu ajankohtaisten ja olennaisten aiheiden mukaisesti.

Toimenpideohjelman luonnoksessa mainitaan, että kansalaisjärjestöjen ja uskonnollisten yhdyskuntien toimilla on suuri merkitys, koska niillä on viranomaisia läheisempi yhteys eritaustaisten etnisten ja uskonnollisten vähemmistöjen yhteisöihin. Pakolaisavun pitkä historia järjestömaailmassa tukee tätä väitettä. Pohdimme kuitenkin, kuinka tämä limittyy rahoitusten leikkaamiseen ja järjestöjen toiminta-alan vaikeutumiseen. Suositamme tärkeänä toimenpiteenä järjestöjen rasismiin vastaisen työn jatkamiseksi harkitsemaan toimenpideohjelmassa todetun 6 miljoonan euron määrärahasta lisäresurssien osoittamista kansalaisjärjestöille. On tärkeää osallistaa järjestökenttää siihen, kuinka resurssien jakaminen toisi parhaimman ja tehokkaimman hyödyn rasismiin vastaisessa työssä.

Suomen Pakolaisapu ry on Suomen suurin pakkomuuton ja kotoutumisen kysymyksiin erikoistunut asiantuntijajärjestö. Autamme vuosittain tuhansia ihmisiä toipumaan konflikteista ja kotoutumaan uusiin yhteiskuntiin. Lähes 60 vuoden aikana työmme on näkynyt Suomen lisäksi Afrikassa, Lähi-idässä, Aasiassa ja Euroopassa. Järjestönä tarjoamme asiantuntijatukea sekä erilaisia kotoutumisen tukipalveluja viranomaisille, järjestöille ja kotoutuville henkilöille. Pakolaisavun kotimaassa toimiva väestösuhdetyön yksikkö on monialaisen ja läpileikkaavan väestösuhdetyön asiantuntija, jonka osana Rinnakkain –antirasismia arkeen –hanke tukee rasismia kokeneita, tarjoaa heille ohjaus- ja neuvontapalveluita sekä kouluttaa julkisen ja kolmannen sektorin toimijoita antirasismista.

Nyman-Paajanen Annika

Suomen Pakolaisapu ry - Anna Peltoniemi, väestösuhdeyksikkö (p. 044 706 1531)